

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра мистецької освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень _____

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво _____
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація _____
(назва)

Форма навчання: денна _____
(денна, заочна,)

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Живопис» _____

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація _____

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Перший (бакалаврський) рівень, за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація _____

(шифр і назва спеціальності)

Розробники: Геращенко Б.О. _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
Мистецької освіти _____

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «ЖИВОПИС» для студентів спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація за Першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2024. – 15 с.

О Геращенко Б.О., 2024 рік
О ЦДУ імені В. Винниченка,
2024 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 11	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	—
Семестр			
2-й		—	
Загальна кількість годин – 330		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 12	Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (шифр і назва)	2 год.	—
		Практичні, семінарські	
		—	—
		Лабораторні	
	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень	70 год.	—
		Самостійна робота	
		108 год.	—
		Індивідуальні завдання:	
		—	
		Вид контролю:	
		Залік	—

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та цілі курсу.

Метою курсу є надати студентам ґрунтовні знання і практичні навички з реалістичного акварельного живопису. Студенти навчатимуться використовувати акварель для створення художніх робіт, з розумінням кольорових взаємодій та композиційних принципів. Особлива увага приділяється розвитку навичок спостереження за природними кольорами, їх аналізу і передачі на площині.

Завдання вивчення дисципліни.

1. Ознайомити студентів з технічними прийомами роботи з аквареллю: змішування фарб, нашарування кольорів, градація тону.
2. Розвинути вміння аналізувати колір у природі та художніх творах.
3. Оволодіти основами побудови композиції за допомогою кольорових і тональних рішень.
4. Сформувати навички практичного використання кольору для створення естетично гармонійних художніх робіт.
5. Навчити використовувати кольорові і тональні контрасти для передачі глибини і об'єму у живописних роботах.
6. Сприяти розвитку індивідуального творчого стилю через експерименти з кольором та акварельною технікою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Компетентності	
Інтегральні компетентності:	ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності:	ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові компетентності спеціальності (СК):	СК14. Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища, володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. СК15. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. СК17. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

	СК25. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах. СК27. Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей.
--	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Програмні результати	ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу. ПРН05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел. ПРН06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах. ПРН07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом. ПРН09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід. ПРН14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі. ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.
-----------------------------	--

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ І. СВІТЛОТІНЬОВІ ТОНАЛЬНІ ТА КОЛІРНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ

Тема 1. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі

Тема 2. Простий натюрморт з побутових предметів на колірному тлі

Тема 3. Простий натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі

Тема 4. Простий натюрморт із темних колірних предметів на світлому колірному тлі

РОЗДІЛ II. ЗОБРАЖЕННЯ В ТЕПЛІЙ ТА ХОЛОДНІЙ КОЛІРНІЙ ГАМІ

Тема 1. Натюрморт в холодній колірній гамі

Тема 2. Натюрморт в теплій колірній гамі

РОЗДІЛ III. НЮАНСНІ ТА КОНТРАСТНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ

Тема 1. Натюрморт на нюансні колірні й тональні співвідношення

Тема 2. Натюрморт з побутових предметів на контрастні співвідношення

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕДАЧА ОСВІТЛЕННЯ В НАТЮРМОРТІ

Тема 1. Натюрморт в контражурі

Тема 2. Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б.	ін д.	СР С		л	п	лаб.	інд.	СР С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ I. СВІТЛОТІНЬОВІ ТОНАЛЬНІ ТА КОЛІРНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ												
Тема 1. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі		2		10								
Тема 2. Простий натюрморт з побутових предметів на колірному тлі				12								
Тема 3. Простий натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі				12								
Тема 4. Простий				12								

натюрморт із темних колірних предметів на світлому колірному тлі												
Разом за Розділом I		2		46								
РОЗДІЛ II. ЗОБРАЖЕННЯ В ТЕПЛІЙ ТА ХОЛОДНІЙ КОЛІРНІЙ ГАМІ												
Тема 1. Натюрморт в холодній колірній гамі				12								
Тема 2. Натюрморт в теплій колірній гамі				12								
Разом за Розділом II				24								
РОЗДІЛ III. НЮАНСНІ ТА КОНТРАСТНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ												
Тема 1. Натюрморт на нюансні колірні й тональні співвідношення				16								
Тема 2. Натюрморт з побутових предметів на контрастні співвідношення.				16								
Разом за Розділом III				32								
РОЗДІЛ IV. ПЕРЕДАЧА ОСВІТЛЕННЯ В НАТЮРМОРТІ												
Тема 1. Натюрморт в контражурі				16								
Тема 2. Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні				16								
Усього годин				32								
ІНДЗ												

ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин		2		13 4								

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні	2
	Разом	2

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ І. СВІТЛОТІНЬОВІ ТОНАЛЬНІ ТА КОЛІРНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ		
1	Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі	10
2	Простий натюрморт з побутових предметів на колірному тлі	12
3	Простий натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі	12
4	Простий натюрморт із темних колірних предметів на	12

	світлому колірному тлі	
РОЗДІЛ II. ЗОБРАЖЕННЯ В ТЕПЛІЙ ТА ХОЛОДНІЙ КОЛІРНІЙ ГАМІ		
6	Натюрморт в холодній колірній гамі	12
7	Натюрморт в теплій колірній гамі	12
РОЗДІЛ III. НЮАНСНІ ТА КОНТРАСТНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ		
8	Натюрморт на нюансні колірні й тональні співвідношення	16
9	Натюрморт з побутових предметів на контрастні співвідношення	16
РОЗДІЛ IV. ПЕРЕДАЧА ОСВІТЛЕННЯ В НАТЮРМОРТІ		
11	Натюрморт в контражурі	16
12	Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні	16
	Разом	134

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ I. СВІТЛОТІНЬОВІ ТОНАЛЬНІ ТА КОЛІРНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ		
1	Аналогічна постановка. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі.	14
2	Аналогічна постановка. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі.	14
3	Аналогічна постановка. Натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі.	14
4	Аналогічна постановка. Натюрморт із темних колірних предметів на світлому колірному тлі.	14
РОЗДІЛ II. ЗОБРАЖЕННЯ В ТЕПЛІЙ ТА ХОЛОДНІЙ КОЛІРНІЙ ГАМІ		
5	Аналогічна постановка. Натюрморт в холодній колірній гамі.	16
6	Аналогічна постановка. Натюрморт в теплій колірній гамі.	16
РОЗДІЛ III. НЮАНСНІ ТА КОНТРАСТНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ		
7	Аналогічна постановка. Натюрморт в холодній колірній гамі.	16
8	Аналогічна постановка. Натюрморт в теплій колірній гамі.	16
РОЗДІЛ IV. ПЕРЕДАЧА ОСВІТЛЕННЯ В НАТЮРМОРТІ		
8	Аналогічна постановка. Натюрморт в контражурі	16

9	Аналогічна постановка. Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні	16
ТЕМАТИЧНІ ЕТЮДИ		
10	Тематичні етюди 50 шт (І семестр)	21
11	Тематичні етюди 50 шт (ІІ семестр)	21
	Разом	194

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Живопис» передбачено комплексне використання лекцій, лабораторних занять та самостійної роботи. Використовуються різноманітні методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності, а також методи стимулювання та мотивації, що сприяють розвитку творчого потенціалу студентів з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

Для формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, включаючи комп'ютерну підтримку освітнього процесу та інтерактивні форми навчання (робота в малих групах, ситуативне моделювання, обговорення дискусійних питань).

За джерелами отримання знань на заняттях використовуються як словесні методи (розповідь, бесіда, лекція), так і практичні. За рівнем самостійної розумової діяльності застосовуються проблемно-інформаційні та дослідницькі підходи.

Для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу курсу використовуються такі методи навчання:

- 1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:**
 - **Словесні методи:** лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція;
 - **Наочні методи:** презентація, демонстрування;
 - **Практичні методи:** вправи, практичні завдання.
- 2. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності:**
 - Метод проблемного викладу матеріалу;
 - Метод опори на життєвий досвід;
 - Навчальна дискусія.
- 3. Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:**
 - Усний контроль;
 - Письмовий контроль;
 - Самоконтроль та взаємоконтроль.

Цей підхід до організації навчання спрямований на розвиток творчого мислення та формування стійкого інтересу до предмета, що в кінцевому підсумку сприяє професійному становленню майбутніх фахівців.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням принципів об'єктивності, індивідуального підходу, системності та всебічності.

Засоби оцінювання та методи демонстрації результатів навчання включають:

- Диференційований залік;
- Кафедральний перегляд.

Використовуються методи контролю, як усні, так і письмові, які сприяють підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль спрямований на перевірку розуміння та засвоєння окремих частин навчального матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, а також здатності осмислити зміст теми.

Об'єкти поточного контролю включають систематичність та активність роботи на заняттях, виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюється рівень знань, продемонстрований у відповідях, активність під час обговорення питань на заняттях, результати практичної діяльності, тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю визначається викладачем.

Підсумковий контроль має на меті перевірку розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання, а також уміння сформулювати власне ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни.

Цей підхід до організації навчання спрямований на розвиток творчого мислення та формування стійкого інтересу до предмета, що в кінцевому підсумку сприяє професійному становленню майбутніх фахівців.

Критерії виставлення балів

Лінійно-конструктивне зображення постановки (1-5 балів)

- **5 балів:** Лінійно-конструктивне зображення виконане бездоганно, дотримані всі правила перспективи та побудови об'єктів. Форма предметів виразна, точна, зберігає правильні пропорції. Оцінюється здатність до аналізу та синтезу (ЗК5), здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК6), а також технічна майстерність (СК17).
- **4 бали:** Лінійно-конструктивне зображення загалом правильне, але є незначні похибки у побудові перспективи або пропорцій. Оцінюється здатність виконувати завдання в умовах невизначеності (ІК1) та здатність до абстрактного мислення (ЗК5).

- **3 бали:** Допущені помітні помилки у побудові перспективи або пропорцій, але загальна форма предметів зберігається. Оцінюється здатність конструктивно застосовувати знання (ЗК6) і володіння технікою на мінімальному рівні (СК17).
- **2 бали:** Значні помилки в побудові форми предметів, що призводять до їх спотворення. Низький рівень розуміння теорії і практики побудови форми (СК14).
- **1 бал:** Лінійно-конструктивне зображення постановки суттєво неправильне або відсутнє. Недостатній рівень виконання та розуміння (СК17).

Колірні та тональні співвідношення (1-5 балів)

- **5 балів:** Колір чистий і точний, збережена свіжість відтінків, вдало передані тональні градації. Шари акварелі нанесені майстерно, гармонійно. Оцінюється здатність генерувати нові ідеї (ЗК9) та розуміння основних принципів композиції (СК14).
- **4 бали:** Колірні співвідношення загалом правильні, але є незначні втрати свіжості кольору або «замулювання». Оцінюється здатність забезпечувати якість виконаної роботи (ЗК11).
- **3 бали:** Часткові помилки у колірних співвідношеннях, деякі шари фарби виглядають нечисто або «брудно». Оцінюється здатність до конструктивного підходу і володіння технікою на мінімальному рівні (ЗК6, СК17).
- **2 бали:** Колірні співвідношення значно порушені, що негативно впливає на гармонію роботи. Недостатнє використання теорій та методів (ІК1, СК14).
- **1 бал:** Колір забруднений через неправильну техніку, відсутня гармонія. Нездатність до виконання завдань (СК17).

Техніка виконання аквареллю (1-5 балів)

- **5 балів:** Техніка виконана майстерно: плавні переходи, прозорість шарів збережена, кольори насичені і чисті. Оцінюється здатність презентувати завершений художній продукт (СК25).
- **4 бали:** Техніка загалом правильна, але є незначні похибки в нанесенні шарів або втрачена прозорість кольору в деяких ділянках. Оцінюється здатність забезпечувати якість виконання (ЗК11).
- **3 бали:** Шари нанесені нерівномірно, у деяких місцях кольори втрачають чистоту через надмірне нашарування. Оцінюється здатність аналізувати роботу та застосовувати техніку (ЗК5, СК17).
- **2 бали:** Техніка виконана з суттєвими помилками, шари нерівномірні, кольори «брудні». Оцінюється недостатня технічна майстерність (СК17).
- **1 бал:** Робота виконана неакуратно, кольори каламутні, шари накладені неправильно. Оцінюється нездатність до досягнення професійного результату (СК27).

Передача об'єму та світла (1-5 балів)

- **5 балів:** Об'єм предметів переданий через майстерно нанесені шари акварелі, світло і тіні створюють реалістичну тривимірність об'єктів. Оцінюється здатність аналізувати і синтезувати (ЗК5), генерувати нові ідеї (ЗК9).
- **4 бали:** Світло і об'єм передані добре, але є незначні помилки в передачі об'єму або тіней. Оцінюється здатність оцінювати якість роботи (ЗК11).
- **3 бали:** Передача об'єму часткова, деякі предмети виглядають плоскими через неправильне використання світла і тіней. Оцінюється здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК6).
- **2 бали:** Світло і об'єм передані неправильно, робота втрачає глибину і тривимірність. Недостатня технічна майстерність (СК17).
- **1 бал:** Відсутнє розуміння передачі об'єму і світла, об'єкти виглядають плоскими і невиразними. Нездатність до досягнення професійних результатів (СК27).

Загальна естетика виконання (1-5 балів)

- **5 балів:** Робота виглядає акуратно, естетично, виконана з увагою до деталей. Оцінюється здатність презентувати завершений продукт (СК25) та цінування мультикультурності (ЗК12). Оцінюється здатність генерувати нові ідеї і враховувати особливості процесу (ЗК9, СК25). У повній мірі застосований комплексний художній підхід для створення цілісного образу (ПНР1). Застосовування знань з композиції, здатність розробляти формальні, площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах на високому рівні (ПРН06). Здатність на високому рівні трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі (ПРН14). Володіння на високому рівні фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів (ПРН15).
- **4 бали:** Робота в цілому акуратна, проте є незначні недоліки в оформленні. Оцінюється здатність до оцінки якості та акуратності виконання (ЗК11). Здатність на задовільному рівні трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі (ПРН14). Володіння на задовільному рівні фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів (ПРН15).
- **3 бали:** Робота має кілька помітних недоліків, але в цілому виглядає задовільно. Оцінюється рівень здатності аналізувати та обробляти інформацію

з різних джерел (ПРН05). Мінімальний рівень здатності до забезпечення якості результату (СК17).

- **2 бали:** Робота виглядає недбало, присутні значні естетичні недоліки. Нездатність до забезпечення якості результату (СК17).
- **1 бал:** Робота виконана неакуратно, естетичний вигляд відсутній. Нездатність до виконання завдань з високою якістю (ЗК11, СК27).

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

- Які основні теми вивчаються в рамках Розділу I (Світлотіньові тональні та колірні співвідношення в акварельному натюрморті)?
- Яка різниця між зображенням натюрморту на нейтральному тлі і колірному тлі? Як це впливає на загальне враження від роботи?
- Як відрізняються колірні і тональні співвідношення при роботі зі світлими предметами на темному тлі і темними предметами на світлому тлі?
- Чим відрізняється нюансне колірне рішення від контрастного в акварельному натюрморті?
- Які особливості передачі світла і тіней в натюрморті при зображенні в контражурі або при штучному освітленні?
- Як ви можете застосувати отримані знання для вирішення складних художніх задач у процесі роботи з аквареллю, враховуючи невизначеність і унікальність кожної композиції? (ІК1)
- Як ви адаптуєте теоретичні знання з живопису до практичних завдань, коли зустрічаєте нестандартні умови роботи, наприклад, особливі освітлення або композиційні вимоги? (ІК1)
- Як ви використовуєте знання з композиції при побудові натюрморту? Які принципи допомагають вам створювати гармонійні композиційні рішення? (ЗК6, ПРН06)
- Які технічні та творчі аспекти важливі для досягнення чистоти кольору і правильних тональних переходів при роботі аквареллю? (ЗК9, ЗК11)
- Як ви оцінюєте якість виконаної роботи і які корективи вносите для покращення результату? (ЗК11)
- Як знання та розуміння культурної різноманітності впливають на ваш творчий процес при створенні натюрмортів? (ЗК12)
- Які методи і техніки роботи аквареллю ви вважаєте найбільш ефективними для досягнення чистоти кольору і передачі світлотіні? (СК17)
- Як історичні або культурні контексти впливають на ваше сприйняття і зображення натюрмортів? Як ви використовуєте ці знання у своїх роботах? (СК14, ПРН09)
- Як ви підходите до презентації своїх художніх робіт? Які важливі аспекти враховуєте при підготовці своєї роботи для представлення на публіці? (СК25)
- Як ви використовуєте комплексний художній підхід для створення цілісного образу натюрморту? Які елементи важливі для гармонійного композиційного рішення? (ПРН01, ПРН06)

- Як ви аналізуєте інформацію з різних джерел (візуальних матеріалів, історичних джерел) і впроваджуєте ці знання у свої роботи? (ПРН05)
- Як ви застосовуєте знання з історії мистецтв і мистецтвознавства при створенні натюрмортів? Які історичні або стилістичні елементи вам важливі для роботи? (ПРН09, ПРН14)
- Як ви володієте фаховою термінологією і застосовуєте її у професійній діяльності? (ПРН15)

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Назви змістових модулів і тем		Кількість балів					
		У тому числі					
			л	п	лаб	інд.	с.р.
Семестр 1		2	3	4	5	6	7
РОЗДІЛ І. СВІТЛОТІНЬОВІ ТОНАЛЬНІ ТА КОЛІРНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ (50)							
Тема аудиторної роботи.	Тема самостійної роботи.						
Тема 1. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі	Аналогічна постановка. Простий натюрморт з побутових предметів на нейтральному тлі.				5		5
Тема 2. Простий натюрморт з побутових предметів на колірному тлі	Аналогічна постановка. Простий натюрморт з побутових предметів на колірному тлі.				5		5
Тема 3. Простий натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі	Аналогічна постановка. Натюрморт зі світлих колірних предметів на темному колірному тлі.				5		5
Тема 4. Простий натюрморт із темних колірних предметів на світлому колірному тлі	Аналогічна постановка. Натюрморт із темних колірних предметів на світлому колірному тлі.				10		10
РОЗДІЛ ІІ. ЗОБРАЖЕННЯ В ТЕПЛІЙ ТА ХОЛОДНІЙ КОЛІРНІЙ ГАМІ (40)							

Тема 1. Натюрморт в холодній колірній гамі	Аналогічна постановка. Натюрморт в холодній колірній гамі. симетричного орнаменту				10		10
Тема 2. Натюрморт в теплій колірній гамі	Аналогічна постановка. Натюрморт в теплій колірній гамі.				10		10
ТЕМАТИЧНІ ЕТЮДИ (10)							
	Тематичні етюди (50 шт)						10
Семестр 2							
РОЗДІЛ III. НЮАНСНІ ТА КОНТРАСТНІ СПІВВІДНОШЕННЯ В АКВАРЕЛЬНОМУ НАТЮРМОРТІ (40)							
Тема 1. Натюрморт на нюансні колірні й тональні співвідношення	Натюрморт на нюансні колірні й тональні співвідношення.				10		10
Тема 2. Натюрморт з побутових предметів на контрастні співвідношення.	Натюрморт з побутових предметів на контрастні співвідношення.				10		10
РОЗДІЛ IV. ПЕРЕДАЧА ОСВІТЛЕННЯ В НАТЮРМОРТІ (50)							
Тема 1. Натюрморт в контражурі	Начерки одягненої фігури людини в інтер'єрі.				10		15
Тема 2. Натюрморт з білих предметів при штучному холодному освітленні	Натюрморт з білих предметів при штучному теплому освітленні.				10		15
ТЕМАТИЧНІ НАЧЕРКИ ТА ЗАРИСОВКИ (10)							
	Тематичні етюди (50 шт)						10

Поточне тестування та самостійна робота (Семестр 1)		
Розділ I	Розділ II	Тематичні начерки та зарисовки
50	40	10
100		

Поточне тестування та самостійна робота (Семестр 2)		
Розділ I	Розділ II	Тематичні начерки та зарисовки
40	50	10
100		

Підсумковий контроль

Шкала оцінювання тестових завдань:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Барц О.О. Рисунок в середній художній школі, 1963.
2. Іттен Й. Елементи образотворчого мистецтва. Навчальне видання щоденника Київ: ArtHuss, 2023. 168 с.
3. Іттен Й. Мистецтво форми. Мій форкурс у Баухаузі та інших школах. Київ: Фоліо, 2022. 400 с.
4. Сенін В.П., Коваль О.В. Школа рисунку олівцем. Натюрморт. Пейзаж. Портрет. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2007. 112 с.

Допоміжна

5. Дідик Н.Я. Основи композиції: Навчальний альбом-посібник. Ужгород: Видавництво «Мистецька лінія», 2009. 64 с.
6. Навчальний рисунок в Академії мистецтв: Альбом. 1990.
7. Олена Кульчицька (1877-1967) Графіка. Малярство. Ужиткове мистецтво: альбом-каталог. Львів: Априорі, 2013. 392 с.
8. Рисунок. Живопис. Композиція: Хрестоматія: Навчальний посібник для студентів худож.-граф. фак. Педінститутів. 1989. 207 с.
9. Сайдевей Я., Гер А., Хортон Дж., Монахин П., Уайзман О. Рисунок та живопис. Повний курс навчання, 2011. 352 с.
10. Соловйова Б.О. Мистецтво рисунку, 1989. 254 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Рисунок».
2. Методичні рекомендації до лабораторних та самостійних робіт.
3. Робоча програма

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

Примітки:

1. *Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.*
2. *Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.*
3. *Формат бланка – А4 (210 × 297 мм).*